

Przypadki kliniczne EKG

Przedrukowano z: Mukherjee D. ECG Cases pocket. Börm Bruckmeier Publishing LLC, Hermosa Beach, CA, 2006: 155–158 (przypadek 36); 175–178 (przypadek 41)

PRZYPADEK NR 1

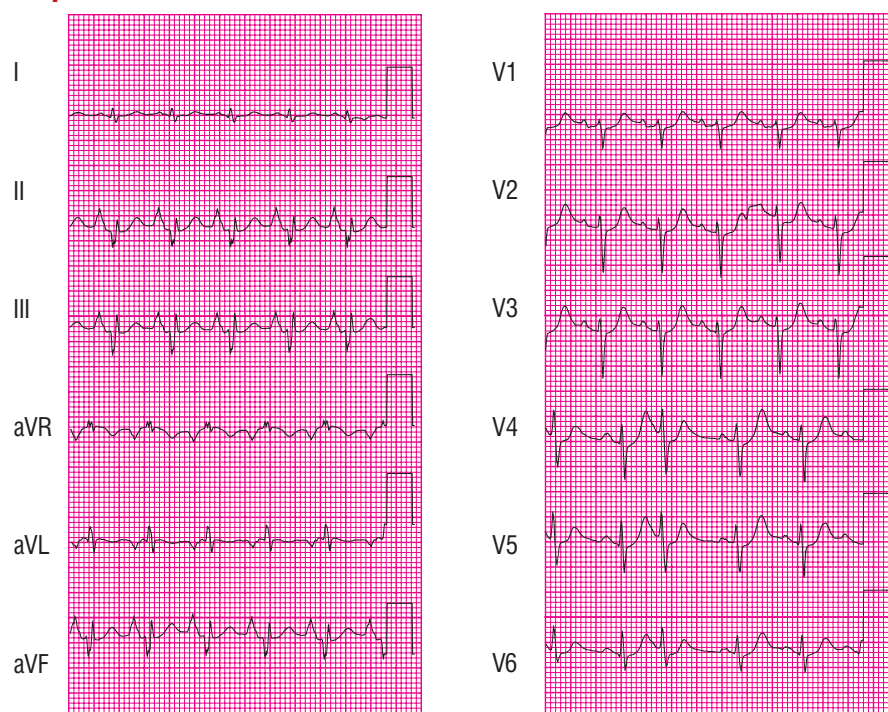
1.1. Scenariusz kliniczny

Do gabinetu zgłosił się 47-letni chory z objawami duszności. Pacjent nałogowo pali papierosy (30 paczkołat), dodatkowo jest obciążony nadciśnieniem tętniczym. W badaniu przedmiotowym zaobserwowano istotne zwiększenie liczby oddechów (*tachypnoe*) oraz wyraźnie świszczący oddech. Pacjent nie gorączkował, akcja serca wynosiła 130 uderzeń/min, częstość oddechów — 22/min, a ciśnienie tętnicze — 127/69 mm Hg. W badaniu przedmiotowym układu sercowo-naczyniowego widoczne było poszerzenie żył szyjnych, podczas osłuchiwania serca stwierdzono galop serca (obecność IV tonu serca). Podczas osłuchiwania pól płucnych stwierdzono obustronne rżężenia.

1.2. Pytania

1. Jakie jest najbardziej prawdopodobne rozpoznanie?
2. Co przedstawia zapis EKG?
3. Jaki jest optymalny sposób leczenia tego chorego?

1.3. Zapis EKG

1.4. Odpowiedzi

1. Najbardziej prawdopodobnym rozpoznaniem klinicznym jest zaostrzenie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc (POChP).
2. W wykonanym 12-odprowadzeniowym badaniu elektrokardiograficznym (EKG) widoczna jest tachykardia zatokowa (kod ABIM # 10) z wysokim voltażem załamka P w odprawieniach II, III, aVF, co odpowiada rozpoznaniu **powiększenia prawego przedsionka mięśnia sercowego** (kod ABIM # 5), a także widoczne są przedwczesne, dodatkowe pobudzenia przedsionkowe (kod ABIM # 13). Powyższy zapis EKG doskonale obrazuje konstelację różnych zmian elektrokardiograficznych, które w całości sugerują rozpoznanie przewlekłej obturacyjnej choroby płuc: tachykardię zatokową, *P pulmonale* oraz słabą progresję voltażu załamka P w obrębie odprawień przedsercowych (zgodną z kierunkiem ruchu wskazówek zegara).
3. Zaostrzenie POChP charakteryzuje się wysokimi współczynnikami zachorowalności oraz śmiertelności. Zaostrzenie POChP, które wymaga przyjęcia do szpitala wiąże się z około 3–4-procentowym współczynnikiem śmiertelności wewnątrzszpitalnej. U wszystkich chorych zaleca się wczesne i intensywne leczenie z zastosowaniem leków rozszerzających oskrzela, kortykosteroidów oraz antybiotyków. Do wskazań do mechanicznej wentylacji u chorych z zaostrzeniem POChP należy zaliczyć zwiększony wysiłek oddechowy z częstością oddechu przekraczającą 30/min, umiarkowaną lub ciężką kwasicę oddechową, zaburzenia świadomości oraz zatrzymanie oddechu.

PRZYPADK NR 2

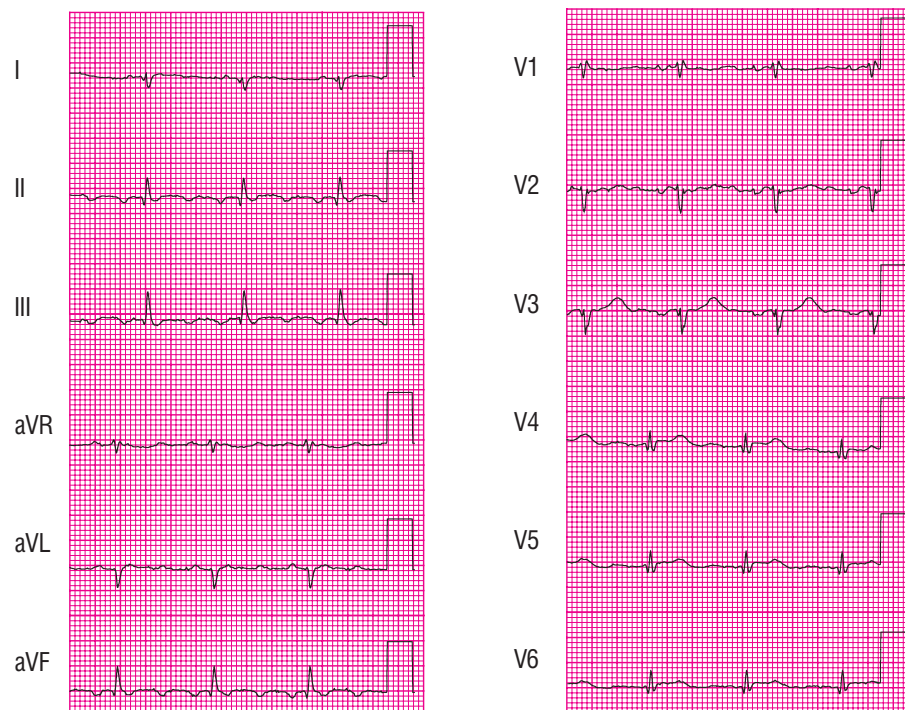
2.1. Scenariusz kliniczny

Do gabinetu zgłosił się 65-letni chory w celu wykonania kontrolnego badania lekarskiego w 6. tygodniu po wykonanym przeszczepieniu mięśnia sercowego. Pacjent czuł się dobrze i nie zgłaszał żadnych patologicznych objawów z zakresu układu sercowo-naczyniowego. W wywiadzie stwierdzono nadciśnienie tętnicze oraz kardiomiopatię rozstrzeniową. Podczas badania przedmiotowego chory był pobudzony, jednak bez jakichkolwiek cech stanu zagrożenia życia. Pacjent nie gorączkował, akcja serca wynosiła 79 uderzeń/min, częstość oddechów — 14/min, a ciśnienie tętnicze — 107/66 mm Hg. W badaniu przedmiotowym układu sercowo-naczyniowego stwierdzono słyszalny szmer skurczowy nad sercem o głośności I/VI. Zlecono wykonanie 12-odprowadzeniowego EKG.

2.2. Pytania

1. Co przedstawia zapis EKG?
2. Jaki jest optymalny sposób leczenia tego chorego?

2.3. Zapis EKG

2.4. Odpowiedzi

1. W wykonanym 12-odprowadzeniowym EKG widoczny jest rytm zatokowy (kod ABIM # 7), jak również **trzepotanie przedsionków** (kod ABIM # 18). Jest to unikalna sytuacja kliniczna obserwowana u pacjenta po przeszczepieniu mięśnia sercowego, gdzie w powierzchniowym zapisie EKG można zaobserwować dwie oddzielne fale depolaryzacji przedsionka. Zjawisko to powstaje w momencie, gdy do pozostawionego fragmentu mięśnia lewego przedsionka biorcy (który nie został usunięty) doszywa się transplantowane serce dawcy. Na skutek tego zabiegu w powierzchniowym zapisie EKG można zaobserwować dwie fale depolaryzacji — własną biorcy oraz dawcy.
2. Jeżeli przedstawiona powyżej arytmia bierze swój początek w pozostawionej części przedsionka biorcy, a jej przebieg jest bezobjawowy, dalsze leczenie tego stanu nie jest konieczne. Objawowe arytmie u pacjentów po przeszczepieniu mięśnia sercowego mogą pośrednio brać swój początek w przedsionku serca dawcy i przenosić się poprzez dwukierunkowe połączenie międzyprzedsionkowe (biorca–dawca) do mięśnia sercowego komór biorcy. W takich sytuacjach skuteczną formą leczenia jest zabieg przeskórnej ablacji z zastosowaniem prądu o częstotliwości radiowej.